

X. MİLLÎ EĞİTİM ŞÛRASI

1-Toplantı Tarihi:23-26 Haziran 1981

2- Şûra Gündemi

- 1- Türk Millî Eğitim Sistemi
- 2- Bu Sistemin Bütünlüğü İçinde Eğitim Programları
- 3- Öğrenci Akışını Düzenleyen Kurallar
- 4- Öğretmen Yetiştirme

3- Dönemin Millî Eğitim Bakanı : Hasan SAĞLAM

4- Şûra Başkanlık Divanı : Hasan SAĞLAM

5- Dönemin Millî Eğitim Bakanı'nın Şûrayı Açış Konuşması

23-26 Haziran 1981 tarihleri arasında toplanan X. Millî Eğitim Şûrası'nın açış konuşmasında Sayın Millî Eğitim Bakanı Hasan SAĞLAM özetle şu konulara temas etmiştir:

Bu şûrada ele alınacak yeni eğitim sistemi, ülkemizin politik, sosyal, ekonomik ve kültürel ihtiyaç ve gerçeklerine dayalı, millî eğitim politikası temeline oturtulmalıdır. Millî dayanaklarımızı güçlendiren, çağdaş görüşlere yer veren, devlet kalkınma plan ve hedefleriyle uyum sağlayan, eğitim ve öğretimde, mesleki tekniğe ağırlık veren okul-endüstri ilişkisini geniş şekilde kuran insanımızı çok iyi yetiştiren ve ona iş bulan bilim ve teknolojiyi esas alan temele dayanmalıdır.

Bu durum içinde Millî Eğitim Şûrası'nın temel amacı; belirlenen etkenler ve faktörlerle, yapılan çalışmalar ve değerlendirmelerin ortaya çıkardığı öneri niteliğindeki hedefleri, kesin sonuca bağlamak, uygulama stratejisini ve araçlarını tespit etmek, Türk millî eğitimini yüceltecek yeni bir sistem bütünlüğünü yaratmak olacaktır.

Bu değerler ve hedefler yönünde X. Millî Eğitim Şûrası'nın başarılı olmasını diler, hepimize üstün başarılar ve saygılar sunarım.

Hasan SAĞLAM
Millî Eğitim Bakanı

6. Şûrada Alınan Kararlar

- 1- Okul öncesi eğitimi 0-5 yaş (0-60 ay) çocuklarının eğitimi
- 2- Ana sınıflarının başlangıçta zorunlu olmayan ancak zamanla zorunlu kılınacak bir düzey olarak alınması
- 3- Okul öncesi eğitimin amaç ve görevleri
- 4- Okul öncesi eğitimi ana sınıfının kırsal ve gecekondü yörelerinde, Türkçe eğitimine ağırlık verilecek şekilde öncelikle yaygınlaştırılması
- 5- Okul öncesi eğitimin yurt düzeyinde yaygınlaştırılmasında; Millî Eğitim Bakanlığının diğer kurumlarla iş birliğini ve bu kurumların okul öncesi eğitime katkılarını sağlayacak yasal önlemlerin alınması
- 6- Okul öncesi eğitim programlarının geliştirilmesi
- 7- Ana sınıfları öğretmenleri için el kitapları hazırlanması
- 8- Millî Eğitim Bakanlığı "Ders Araçları Yapım Merkezi" nde anasınıflarında uygulanacak programlara uygun öğretim ve oyun materyallerinin geliştirilmesi
- 9- Okul öncesi eğitim çağı çocukları ile bunların ana ve babaları için kaynak materyaller hazırlanması
- 10- Okul öncesi eğitim gören çocukların gelişimini izlemede kullanılmak üzere "Öğrenci Gelişim Dosyası" ve izleme araçları geliştirilmesi

- 11- Okul öncesi eğitimden öncelikle yararlanması gerekenleri belirlemek için kullanılacak tanıma araçları geliştirilmesi
- 12- Okul öncesi eğitim kurumlarına öğretmen sağlamada mevcut kaynakların değerlendirilmesi
- 13- Mevcut okul öncesi eğitim kurumları öğretmen, yönetici ve uzman personelin hizmet içi eğitimden geçirilmesi
- 14- Öncelikli yörelerden başlanılarak temel eğitim okullarında birer yıllık anasınıfları ve kız meslek liselerinde uygulama ana sınıfları açılması
- 15- Temel eğitime giriş yaşının 7'den 6'ya indirilmesi ve zorunlu eğitimin 5 yıldan temel eğitimin tümünü kapsayacak biçimde 8 yıla çıkarılması
- 16- Temel eğitimin amaçları şûra kararları doğrultusunda yeniden saptanması
- 17- Temel eğitim uygulamasının kademeli olarak yaygınlaştırılmaya başlanması, yaygınlaştırmada değişik ekonomik sosyal yapıya sahip olan yerleşim birimlerinin öncelikle ele alınması
- 18- Temel eğitimin yaygınlaştırılmasında yerel özelliklere göre yatılılık, araçla taşıma ve benzeri yöntemlerden yararlanılması
- 19- Temel eğitimin yaygınlaştırılmasında başta finansman olmak üzere tüm kaynakların en etkili bir biçimde harekete geçirilmesi
- 20- Temel eğitimin ülke düzeyine yaygınlaştırılmasında yararlanılmak üzere eğitim haritaları yapılması ve bu haritalarda temel eğitim bölgelerinin oluşturulması
- 21- Olanakları yeterli düzeyde bulunan temel eğitim okullarında, mezunları ve yetişkinleri bir mesleğe hazırlayıcı kurullar açılması ve diğer yaygın eğitim etkinliklerine yardımcı olunması
- 22- Yetişkin ve mezunlar için yerel ihtiyaçlara cevap verebilecek yurt dışındaki Türk işçi çocuklarıyla özel eğitimi gerektiren çocukların eğitiminde kullanılacak farklı temel eğitim programları geliştirilmesi
- 23- Mevcut uygulanabilir temel eğitim programları ile geliştirilecek olanlara uygun tüm eğitim araç gereçleri ile uygun binaların sağlanması
- 24- Rehberlik ve yöneltme hizmetlerine ağırlık verilerek gerekli araç gereçlerin geliştirilmesi.
- 25- Fırsat eşitliğini sağlamada, okullar arası farklılıkları görmek ve gerekli tedbirleri almak amacıyla karşılaştırmalı sınavlar yapılması.
- 26- Öğrenci akış kurallarının şûra kararları doğrultusunda düzenlenmesi
- 27- Hâlen görev yapmakta olan temel eğitim kurumları öğretmenlerinden yüksek öğrenim görmüş olanların imkânlar ölçüsünde bu eğitimden geçmeleri sağlanmalı. Ayrıca sınıf öğretmenlerinin alan öğretmenliğine geçişlerinin açık tutulması konusunda sürekli önlemlerin alınması
- 28- Mevcut öğretmenlerin hizmet içi eğitimden geçirilmesi
- 29- Orta eğitimin kapsamının, çok amaçlı lise (değişik programlı tek tip lise) ile mesleki ve teknik okullardan ibaret olacak biçimde yeniden düzenlenmesi
- 30- Orta eğitimden yararlanma hakkı konusunda, temel eğitimi bitirerek orta eğitime girmeye hak kazanmış her birey ile yaygın eğitimden yararlanmak isteyen her bireyi kapsayacak biçimde yeniden düzenleme yapılması
- 31- Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 28. maddesinin şûra kararı doğrultusunda düzenlenmesi
- 32- Ortaöğretim kuruluşlarının yeniden düzenlenmesi. Bu düzenlemede;
 - a) Ortaöğretim, değişik programlar uygulayan okullar (çok amaçlı okullar) ile mesleki teknik okullardan oluşacağı
 - b) Çok amaçlı okulların programlarında ortak dersler bulunacağı, buna ek olarak yerel olanaklara ve

ihtiyaçlara dayalı meslek kazandırıcı ve mesleklere hazırlayıcı çeşitli derslerin yer verileceği

c) Çok amaçlı okulun, " yükseköğrenime ve aynı zamanda bir mesleğe hazırlama" görevini başarmak amacıyla akademik programlarla birlikte, olanak ve ihtiyaçlara göre bölüm programlarından (teknik, tarım, ticaret-turizm vb. . .) en az birini uygulayacağı

ç) Mesleki ve teknik okulların, bir yandan tam zamanlı ve üç yıl süreli mesleki ve teknik eğitim programlarını, öte yandan ihtiyaçlara göre, çeşitli tür ve düzeyde süresi amaçlara göre değişen örgün ve yaygın eğitim programlarını uygulayacağı hükümlerine yer verilmesi

33- Öğrenci akış kurallarının Şûra kararları doğrultusunda yeniden düzenlenmesi

34- Öğretmen, yönetici ve uzmanların hizmet içi eğitimlerinin sağlanması

35- Mesleki teknik ve genel yaygın eğitim görevleri, hem çok amaçlı okulların hem de mesleki ve teknik okulların görevleri arasına alınarak örgün ve yaygın eğitim türlerini, birlikte ve birbirlerini tamamlayıcı nitelikte yürütülmesi ve örgün eğitim kurumlarındaki mevcut olanakların yaygın eğitim amacıyla harekete geçirilmesi

36- Çeşitli bakanlıklarca yürütülen yaygın eğitim hizmetlerinin koordinasyon sorununun çözümlenmesi

37- Eğitim Örgütü

a) Türk eğitim örgütünün, kendi alt sistemleri ve ilişkili olduğu çevre sistemleri ile bütünlük oluşturacak biçimde ele alınması

b) Eğitim hizmetinin ülke düzeyinde dengeli ve etkili olarak yayılmasını sağlayacak bir örgütlenmeye gidilmesi

c) Yetki ve sorumluluğun, merkez ile taşra yönetimi arasında dengeli olarak dağıtılması

ç) Örgütlenmenin, işlevsel yaklaşımımızla ele alınması

d) İlçe eğitim yönetiminin üstünde il eğitim yönetimi ve Millî Eğitim Bakanlığı yönetim düzeylerinin yer alması

e) İlçenin, eğitim hizmetinin yürütülmesinde ve eğitim yatırımlarının gerçekleştirilmesinde, etkin bir yönetim birimi hâline getirilmesi

f) Okulun, eğitim örgütünde temel yönetim düzeyi olarak ele alınması

g) Okulun etkinliğini artırmak, örgütlenmenin hedefi olması ve bu hedefe ulaşmak için her okulun en uygun (optimal) büyüklükte bulunması

ğ) Kırsal bölgelerde ya da nüfusu yetersiz olan yörelerde yerleşim yerlerinin bir temel eğitim bölgesi olacak biçimde örgütlenmesi

(Temel eğitimde en uygun büyüklükteki okula yeterli nüfus çevresi, bir temel eğitim bölgesidir.)

38- Okul öncesi ve temel eğitim 1. kademe kurumlarına öğretmen yetiştirilmesi

39- Temel eğitim ikinci kademe ve ortaöğretim kurumlarına öğretmen yetiştirilmesi

40- Öğretmen yetiştiren kurumlara öğretmen ve üst düzey diğer eğitim personelinin yetiştirilmesi